

Przyczynek do znajomości pasożytów *Gelechia* (*Teleia*)
dodecella L. (*Lepidoptera*, *Gelechiidae*)

Contribution à la connaissance des parasites de *Gelechia*
(*Teleia*) *dodecella* (*Lepidoptera*, *Gelechiidae*)

napisał

JAN KARCZEWSKI

Liczny pojaw tego szkodnika sosny na terenie Nadleśnictwa Jędrzejów (woj. kieleckie) w roku 1956 i obfitość materiału hodowlanego zachęciły mnie do przeprowadzenia obserwacji nad pasożytami tego mola. Materiał hodowlany w postaci 500 sztuk pączków sosny pospolitej (*Pinus silvestris* L.), opanowanych przez skośnika tuzinka zebrałem w 10-letnim młodniku w dniach 12-16 czerwca. W tym czasie szkodnik znajdował się już w stadium poczwarki, dorosłe gąsienice spotykałem sporadycznie. Dla łatwiejszej kontroli hodowli umieściłem pączki (po 4 sztuki) w oddzielnych probówkach. Po zakończeniu obserwacji okazało się, że w 82 pączkach mole były zarażone przez pasożyty, które ukazały się w parę tygodni po zebraniu pączków do hodowli. Tylko część otrzymanych w hodowli materiałów pasożytów została oznaczona. Są to następujące gatunki błonkoskrzydłych:

Braconidae

Apanteles caberae Marsh. 4 ♀♀ w dniach 6—18 VII. W dniu zebrania materiału pasożyt znajdował się w białym oprzędzie, przyczepionym delikatną przędzą do ścianek wyjedzonego pączka. Postać doskonała wygryzła się okrągłym otworem na zewnątrz.

Macrocentrus abdominalis F. 1 ♀ 22. VII. 1956 r. W dniu zebrania (14. VI) pasożyt znajdował się już w podłużnym ciemnobrązowym oprzędzie.

Ichneumonidae

Epiurus sagax Hart. 11 ♀♀, 9 ♂♂.

Itopectis alternans Grav. 1 ♀, 2. VII.

Phaedroctonus cremastoides Holmgr. 1 ♂, 19. VI 1956 r.

Pristomerus vulnerator Grav. 6 ♀♀ i 10 ♂♂, 16. VI—2. VII.

Oprzędy pasożyta są podłużne, brązowoszare, z ciemniejszą przepaską w środku. Owady wydostają się na zewnątrz otworem wygryzionym w wierzchołkowej części pączka.

Eurytomidae

Eurytoma rosae Nees. 2 ♀♀ i 1 ♂, 11 i 12. VII. Owady wydostają się na zewnątrz otworem wygryzionym w dolnej części pączka.

Encyrtidae

Copidosoma geniculatum Dalm. Z 15 pączków otrzymałem w dniach 22. VI—12. VII liczne okazy samców i samic. Wylatywały one w ilości 12-15 sztuk z każdego pączka, wygryzając otworek w pobliżu jego wierzchołka.

Materiały zostały oznaczone przez prof. dra J. Noskiewicza i mgr H. Szczepańskiego. Składam Im za to serdeczne podziękowania.

Résumé

L'auteur présente la liste des Hyménoptères parasites élevés des chenilles et des nymphes de *Gelechia dodecella* L. provenant des environs de Jędrzejów près de Kielce.